

נאשם אחד התאבד בתא הכלא - עשרה יהודים נוספים מחכים בצל התלייה

התביעה סיימה את דבריה, החל תורה של ההגנה במשפט „המרגלים הציוניים“ של קהיר. משך שלושה שבועות לפני כן, בחודש חסרת'מתח, הופיעו עדי התביעה, חזרו על אותו סיפור, כמעט ללא שינוי. הנאשמים עצמם נקראו לדוכן, תיארו בפרטי פרטים מעשים קטנים שתריסר עדים דשו אותם לפנייהם.

ביום המילולי היה קשה לזכור כי 11 צעירים ישבו בצל התלייה, כי בנאומי התובע ובהתחכמויות השופט היה תלוי גורלם. עד אשר, לפתע, נשמע משק כנפי המוות באולם בית'הדין המרוח: במר קום 10 גברים שעזבו את תא הנאשמים ביום ראשון חזרו למחרת תשעה בלבד. העשירי, מכס בנט, נמצא מת בתאו.

בנט, גבר מרצין, בעל פנים מוארכים ורזים, נתקל מן הרגע הראשון ביחס עויין מיוחד. העת'נות, אשר מקורות רשמיים דאגו לספק לה ידיעות, הכתירה אותו כ„אדם השני“ של הארגון החשאי, אחרי ג'ון דארלינג המסתורי. מקצועו, מומחה לגפיים מלאכותיות, פתח בפניו דלתות רבות בצמרת הצבאית, והדבר כאב עתה לקציני'הצבא.

התרעם אלת'חורו, שבועון הכת השלטת: „אדם זה בא למצרים במסחה של אוהב האנושות. הוא בא לעזור כביכול לנכי מלחמת'פלסטין, קרבנות התוקפנות הציונית. לאמיתו של דבר, רק הכשיר את הקרקע לחידוש תוקפנות זו ולריבוי קרבנותיה.“ סניגורו של בנט התלונן בפני אב בית'הדין כי העתונות ייחסה לשולחו אשמות שלא הופיעו כלל בכתב האשמה וכי הדבר יצר אוירה עוינת לנאשם. „אנחנו לא נתחשב במאמרים אלה,“ ענה השופט. „תן לעתונים לכתוב מה שהם רוצים. אנחנו לא נהיה מושפעים מדבריהם.“

ניפוח סכוון

מותו של בנט, בתאו הבודד בכלא קהיר המרכזי, היה נקודת'שיא במשפט. עד אותו יום, למרות ההאשמות הממוררות, קשה היה להתיחס ברצינות לכל העניין. היה ברור כי הפרשה נפתחה בכחונה, לצרכי תעמולה פנימיים. תמונתה של ויקטורין נינו (ימין), שהתייחסה בספקנות כמעט לגלגנית לכל המאורע, היתה הרבה יותר אופיינית להלך הרוח מאשר תמונתו של מכס בנט הקודר, שישב מהורהר מאחורי סורגי תא'הנאשמים (תמונה למעלה).

הודעתו של התובע, כי בנט התאבד, תפסה מיד את הכותרות הראשיות. מאמרים ארוכים ניסו להעמיד את מעשהו של הנאשם כהודאה מלאה באשמה. אולם ברחוב המצרי. בפרברים דחוסים האנושות של קהיר ואלכסנדריה, בכפרים העלובים של הסעיד והולתה, לא הצליחה הידיעה לעורר ענין במשפט היהודים. המצרי הפשוט התקשה להבין את חשיבותו.

כי אותה שעה, עסקו שלושה בתי'דין צבאיים מיוחדים בשפיטה קבלנית של אנשי ארגון האחים המוסלמים, הוציאו מדי שבוע פסקי'דין שהסתכמו במאות שנות מאסר.

בשבועות הראשונים לאחר שנעצרו 13 היהודים, הרגיעו כמה משקיפים זרים את ישראל כי שלטונות מצרים לא יעזו לפגוע בעצורים פגיעה חמורה. לכל היותר, ניבאו אותם האנשים, יקבלו כמה מן הנאי שמים תקופות מאסר קצרות. זה היה לפני שששה מנהיגים של האחים המוסלמים הוצאו להורג. מאז, השתנה המצב. פסקי'דין מתון עלול לעורר את חמת הלאומנים הקיצוניים, ליצור רושם כאילו נכנעו שליטי מצרים מתוך חולשה.

מצד שני, עלול פסקי'דין חמור להסית את דעת הקהל המצרי מנקודות'תורפה רבות בחייו היומי'יומיים. תגובותיהן של ישראל ושל מדינות זרות לא נראו חשובות כל כך לקציני מועצת'ההפיכה. כי, שנתיים וחצי לאחר שתפסו את השלטון, עוד לא יכלו להצביע על הישגים ממשיים רבים. 10 היהודים הצעירים עלולים, בנקל, לשמש להם קלף נוח לאחיות עינים ומיקוח פוליטי.

